

STATSMINISTERENS KONTOR

Informasjonssekretær Øivind Østang - Tlf.: (02) 11 90 18/11 90 11, privat (02) 22 28 01

SPERREFRIST 15.02.87 kl. 10.00

DATO 13.02.87

Her følger presseutdrag fra Statsminister Gro Harlem
Brundtlands foredrag om den politiske situasjon, på
årsmøtet i Vestfold Arbeiderparti, Tønsberg, søndag
15. februar 1987:

2

Utviklingen etter regjeringsskiftet

4

Utviklingen etter regjeringsskiftet har bekreftet at
det ikke er noe realistisk alternativ til en regjering
utgått av Arbeiderpartiet. Avisen Vårt Land slo nylig
fast at avstanden mellom sentrum og Høyre aldri har vært
større enn sist høst. Foran regjeringsskiftene i 1965 og
1981 skjedde det en utvikling hvor de borgerlige partiene
sto sammen i stadig flere saker i Stortinget. Nå har
utviklingen vært den motsatte.

10

Bakgrunnen finnes i fem års borgerlig regjeringssam-
arbeid. Regjeringen Borten varte ikke lenger, den heller.
Regjeringen Willoch var preget av intern strid og
tautrekking, etter en valgårsboom frem til 1985, som har
kostet oss alle dyrt.

2

Etter oljeprisfallet var det ingen vei utenom å
måtte se de dystre realitetene i øynene. Hva det krevde,
og hvordan var de ikke i stand til å komme til enighet
om.

5

Det førte til krisen. De var nådd til veis ende.
Med ulike motiver forlot de regjeringskontorene.

6

- Går de inn igjen, blir det påny med ulike
motiver, og med ulike politiske holdninger
og mål.

8

- Derfor må vi ta ansvaret og peke ut den
fremsynte veien fremover.

10

Da trenger vi samarbeid og felles løft, og en samlet
arbeiderbevegelse som har evnen og vilje til å stake
ut kursen. Det er slik vi alltid har tatt nye skritt,
og vært i stand til å få med oss andre.

13

Striden om hvem som hadde ansvaret for den
borgerlige handlingslammelsen og sammenbruddet i og med
regjeringsskiftet ifjor vår fortsetter. Det gjør også

14

striden om hvilken politikk som nå bør føres, og hva som skulle være et reelt, samlende og holdbart alternativ til Arbeiderpartiets regjering.

Den mest nøkterne holdning finner vi i Senterpartiet. Johan J. Jakobsen sier det like ut, som sant er, at det verste som kan skje er at vi får en ustabil og svakt fundert regjering, slik at en ny tre-parti-regjering bare blir en døgnflue. Jeg kunne tilføye at plagene for de tre, med det fjerde benet, på den borgerlige regjeringskrakken, ikke er noe mindre i dag, enn de var den dystre valgnatten i september '85, da Willoch mistet sitt regjeringsflertall.

Sistnevnte yter stadig sine bidrag også til den borgerlige krangelen. Han skyver nå ansvaret fra seg, i likhet med den tidligere finansminister, som sa han undertegnet budsjettet med påholden penn. Willoch hevder at de to mellompartiene begikk avtalebrudd, og at det forklarer den økonomiske miseren har etterlot seg.

I en slik situasjon er det taktiske spillet vi stadig opplever for å holde forventningene om et regjeringsskifte oppe - direkte uansvarlig. For det spill vi ser virker ikke bare innad i partirekkene eller overfor velgerne. Det har også en virkning på de mange som er med å påvirker landets økonomiske utvikling, hjemme og ute. Et stadig spill om regjeringskrise bidrar til å svekke tilliten til styringen av norsk økonomi - og det svekker mulighetene til å komme ut av problemene.

Tiden krever nå ansvar og handlekraft. Da er det ikke tilstrekkelig, at regjeringen alene, bidrar til, i en så vanskelig økonomisk og parlamentarisk situasjon.

Inntektsoppgjøret

Utgangspunktet foran vårens inntektsoppgjør er klart. Det er alt blitt tatt ut en større inntektsvekst enn hva det er økonomisk dekning for. Det beste ville derfor være om vi kunne bli enige om et null-oppgjør. Men et slikt null-oppgjør kan ikke bare omfatte de fagorganiserte. Også de gruppene som ikke er omfattet av tariffavtalene må avstå fra lønnstillegg. Regjeringen vil

for sin del arbeide med tiltak som bidrar til at dette kan gjennomføres.

Om inntektsoppgjøret ikke blir gjennomført som forutsatt, vil tilliten til kronen igjen kunne bli svekket. Dette vil gi ny uro i valutamarkedet, og gjøre det nødvendig igjen å øke renten. Et moderat oppgjør vil derimot bidra til å gjenreise balansen og gjenopprette tilliten slik at renten kan senkes.

Store lønnstillegg vil på tilsvarende vis forsterke prisstigningen ytterligere.

Norsk økonomi er i dag i en unntakssituasjon som gjør at vi ikke kan gjennomføre et inntektsoppgjør etter tradisjonelt mønster. Det er nødvendig med et samarbeid om løsningene, og Regjeringen vil bidra til at det er mulig.

Skatt

Om kort tid vil Regjeringen legge fram en stortingsmelding om skattepolitikken. Meldingen vil bygge på de prinsipper for reform av skattesystemet som ble trukket opp i det program Arbeiderpartiet gikk til valg på i 1985. I programmet ble det slått fast at vi ville redusere de urettferdige virkningene av rentefradraget gjennom en overgang til økt skatt på bruttinntekten. Før valget sa vi klart fra om at et såkalt rentetak i tradisjonell forstand - det vil si at vi setter en bestemt grense for hvor stor del av den enkeltes renteutgifter som skal kunne trekkes fra inntekten på selvangivelsen - ikke vil komme på tale i denne stortingsperioden. Det vi sa før valget, er selvfølgelig forpliktende for oss fortsatt. Rentetak enten det er skrått eller flatt, lar seg dessuten ikke gjennomføre uten et system for deling av de næringsdrivendes inntekt i en lønnsdel og en næringsdel. Det lar seg ikke gjøre i dag. Seks eller sju, forskjellige utvalg, har arbeidet med dette spørsmålet uten at man har funnet en tilfredstillende måte å dele de næringsdrivendes inntekt på. Dette er noe vi vil arbeide videre med. Vi kommer likevel i skattemeldingen til å utrede forskjellige alternativer der rentefradragene får like stor betydning for den enkelte,

uansett hvilken inntekt man har. Dette er også i samsvar med det Stortinget tidligere har bedt om. Men den faktiske situasjonen er at det i inneværende sotringsperiode ikke er aktuelt å innføre rentetak.